

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
 Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Velünk összekötöttben levő hirdető-írások, előfizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj-kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

—+ vasárnap reggel. +—

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba: (Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

2410/886. sz.

A föld- és házbirtok után folyó 1886. évre megállapított általános jövedelmi pótdadóól szóló kivetési lajstromok a jegyzői irodában vannak folyó hó 15-től 22-ig bezárólag közszemlére kitéve, azoknak e záros határidőn belül egy a megtekintésre, valamint a netán felmerülő sérelmek elleni felszólamlások benyújtására az adózók ezennel figyelmeztetnek.

Kelt Léván, 1886. évi jul. 14.

Tuschnay János
aljegyző.

A közmunka.

Évek előtt már szellőztetve volt döntő körökben a közmunkának törvény általi megalapítása; hanem a mint a tény mutatja, hogy e részben törvényünk mindeddig sincs — nagy a távolság és hosszú az út az eszme szellőztetése s annak kivitele s érvényesítése között. Ugy, hogy az ember azt hajlandó lenni, hogy nem volt ezen ügyben eddig komoly akarat, hanem csak futó megbeszélés, dacára annak, hogy már egy törvényjavaslat is circulált e tárgyban a közönség között. Pedig az ügy, a dolog sokkal komolyabb közgazdasági viszonyainkra s a közterhek helyes megosztására nézve, mintsem azt továbbra is halasztani s az ebből származó panaszok orvoslásán keresztül csak úgy könnyen átsiklani jól felfogott érdekeink szempontjából tanácsos s illő volna.

A közmunkát eddig egy a provisorium alatt kelt helytartósági rendelet szabályozza, mely eltekintve attól, hogy az alkotmányos élet körén kívül hozatott, semmiféleképp sem felel meg mai alkotmányos életünk követelményeinek s viszonyainak sem a közteher alapja elvére nézve, sem a kerköve-telte szükségletekre nézve.

TÁRCZA.

Ipolyi Arnold.

E hó 11-én az egész ország tisztelete a nagyváradi székes egyház felé fordult; oda, hol Ipolyi Arnoldot, a magyar klérus díszét a nyolczszázados püspöki székbe iktatták. Ismeri Ipolyit az egész nemzet. Oly férfi ő, ki eddigi élete és szereplése által legszebb erényekkel tüntette ki magát mint főpap, író és ember. Midőn hazánk e jeles fiától, megyénk és városunk kegyes jótevőjétől búcsút veszünk és a legmolegobben üdvözöljük őt új állásában, áldást kívánva életére és működésére, — időszerűnek tartjuk, életrajzát röviden a következőkben közölni:

A pálya, melyet Ipolyi eddig megfutott, a legszebbek egyike, melyek halandó osztályrészeül juthatnak. Ama kevés irigylendő ember közé tartozik, kik az önválasztotta pályán azon eszmének szentelhetik életüket, a melyhez legtöbb vagy kizárólagos hajlamuk van s e mellett az eszme szolgálatában rendelkeznek majdnem minden szükséges eszközzel. A gondviselés megáldotta fényes tehetséggel, mely nemesak reprodukálni tudja a tapasztaltakat, de rendelkezik azzal is, a mi a professzionátus íróit megkülönbözteti az igazi írótól: a t e r e m t ő e r ő v e l. A papi pálya, melyre lépett, ment lévén a világi gondoktól, melyek a legjobb akaratot is képesek megbénítani, teljes nyugalommal elmélkedhetett a tudomány nehéz kérdései felett.

Nem felel meg az elvi alapra nézve, mert fektetve van azon alapokra, melyek a rendi alkotmány idejében uralkodtak, t. i. a természetbeni teljesítésre, ledolgozásra és nem arra, hogy a munka kellő haszonnal értékesíthessék, miután a szakértelem nem köthet hozzá, lévén a természetbeni munkateljesítők nagyobb részben mezzei gazdák, iparral foglalkozók és semmi esetre sem utesinálók.

Nem felel meg a közteher helyes arányának kivétele szempontjából sem, mert a közmunka a hasznos házi állatok igavonók számára és a házakra ezeknek tulajdonosai s bérlőire vetettén ki, az egyenlő teherviselés elvétől távol oly aránytalanságot involvál, hogy a legszegényebb osztályt, — mely annak vajmi kevés hasznát veheti, — mód nélkül sújtja, míg a tehetősb osztályokat — pedig ezek sokszor s mondhatni, legtöbbször a közmunka hasznait élvezik — a többiekhez mérten igen kis arányban részesíteti annak terheiben.

Igyekeznek ugyan a törvényhatóságok ezen visszás s aránytalan terhelés megosztásában s elviselésében házi statutumaik által az igazság és a helyes arány elvét a gyakorlatban érvényesíteni, de mivel az alap, melytől eltérniök nem lehet és melyet a fenérintett helytartósági szabályzat teremtett, ugy van adva, hogy azon s annak keretében bármily intézkedés is a közös teherviselést igazságosan, méltányosan s a mai kor eszméi s elveinek megfelelőleg keresztülvinni nem engedi, minden igyekezet, minden intézkedés inkább bonyolultabbá teszi a kérdést, hogysen azt helyesen megoldani képes legyen.

De a mostani közmunka eljárás s teherviselés azonfelül nem képes biztosítani azon hasznót, melyet ebből közgazdasági viszonyainkra, közleke-

Hogy ezek mellett — mit tett ő maga nagy céljai elérésének érdekében: arról minden szónál ékebben beszélnek munkái és tettei.

Ipolyi Arnold született Ipoly-Keszin, Hontmegyében, 1823. október 20-án.

Apját, ki a megye főbírája volt, Stummer Ferencnek, apját Szmeceányi Arzénának hitták. (Az „Ipolyi“ nevet fiuk, ugy látszik, plébános korában használta először). A gymnasiumi alsóbb osztályokat Korponán és Selmeczen végezte egész addig, míg Pozsonyba nem került, miat az esztergomi egyházmegye növendék papja. Itt már kitünt szorgalma s tehetsége által s nagy öröme a bécsi Pazmaneumban fejezhette be tanulmányait.

A negyvenes években egy ideig mint segédlelkész működött, egy ideig pedig főuri családnál nevelősködött. Legtovább volt gróf Pálffy Lipót fiainak nevelője és gróf Pálffyól is nyerte 1850-ben a zohori plébániát.

Itt töltött 10 évet és e 10 év emlékezetes fog maradni a magyar kultúra történetében.

Még 1846-ban tűzött ki a Kisfaludy-társaság egy szerény díju pályakérdést a magyarok ösvallását tárgyzó értekezésre. Ipolyi már régebben foglalkozott e tárggyal.

Nagy és szép eszme egy régi kornak a jelenlegitől teljesen elütő vallási nézeteit megismerni, illetőleg a megismerésre célzó adatokat felkutatni, de még nagyobbá és még szebbé válik az, ha kapcsolatba hoz-

desi ügyünk előmozdítására méltán várni lehetne. Közismeretű dolog, hogy ezen teher nem kicsiny az egyesekre nézve s nem is egészen kicsiny annak összessége a teljesítendő feladatok megoldására nézve. És mégis mennyi baj, mennyi panasz merül fel napról-napra az ország minden részeiben közlekedési utainkra nézve egyrésztben a kellő fedanyag hiánya, másrésztben a munkának hiányos értelme folytán kárba vesz a közmunka és nincs eredménye ezen jobb sorsra érdemes köztehernek.

Miután napjainkban azon elfogult nézettel, hogy a földmiveléshez s az utesináláshoz minden ember ért, fel kell hagynunk, maga az ezen dolgokban elért eredmény kézzelfoghatólag bizonyítja azt, a ki nem mestere valaminek, hóhérja az annak, nem marad egyéb hátra, minthogy a szakértelem juttassék érvényre minden téren, ekint a közlekedési eszközök az utesinálásban is, a természetbeni közmunka kirovása s kiszolgáltatása, mint elavult intézmény abbahagyandó s ezen közteher kivétele a közadók alapjára fektetendő.

Ezzel nemcsak a közterhek viselésének a helyes aránya, korunk egyenlőségi eszméjének megfelelőleg fog elérni, hanem, a mi bizony szinte fellette kívánatos, közlekedési eszközeink az utak a szakértelem útján vétethetvén kezelés alá: a közgazdaság előmozdításának is hatalmas lendületet adhatunk.

Igaz, hogy adózási terheink nagyok, de az által, hogy ezen közterhet átalakítjuk, nagyobb eredményeket biztosíthatunk számunkra a nélkül, hogy új terhet vállalnánk s az eddig a közmunka név s természetbeni teljesítés és ledolgozás terhétől megmentve, könnyebben teljesíthetjük a közadóbani teherviselést, mint várjunk addig, hogy a közmunka jelen rendszerének fenntartása mellett kényszeríttessék az ál-

titik az édes haza történetével, ha nemzeti dicsőségünk hirdetőjévé lesz s nemzeti önézetünk emelésére hat. Csakugyan, Ipolyi a magyar ösvallás felderítését tűzte ki céljául. A magyarok ősi jellegét, szokásaikat, jellemüket, világnézetüket, vallásukat, sok sárral dobálták tudatlan ellenségeink. E moeskot letörölni s igazi fényben felmutatni azt, a mi tiszta: oly cél, mely eltekintve a többi, egy nemzet életére szintén főfontosságú céloktól, magában véve is megérdemli, hogy elérésére egy kitünő tehetség élte java részét fordítsa.

Már midőn tanítványaival a bécsi műgyűjteményeket látogatta meg és tanulmányozta: erősödött meg benne valószínűleg a vágy, az ösmagyar vallást ismerhetni, illetőleg arra világgosságot vethetni. S midőn a Kisfaludy-társaság az említett pályakérdést kitűzte: elhatározta, hogy arra pályázzni fog.

A meglevő adatokhoz újakat kezdett gyűjteni, Bámulatos szorgalommal és ügyességgel szedte össze azokat. Ámde az anyag oly mennyiségre halmozódott össze és különben is, a magyarok ösvallásának kimerítő fejtegetése oly terjedelmet igényel, hogy az irodalmi társaság által kitűzött határidőig Ipolyi összes anyagát fel nem dolgozhatta.

Csak 1854-ben jelent meg a nagy mű, A könyv nagy hatást tett. Ilyen tudomány eddig vajmi kevés eredeti műben nyilvánult, mert a tudományos munkák nagy részben a külföldieknek silány kompilációi voltak.

lamhatalom a közlekedési eszközöket is fentartási oltalmába venni s utakat — stratégiai szempontból octroyálni.

Az iskola és a közegészség.

(Folyt. és vége.)

Ezek előleges felsorolása után természetesen következik azon kérdés: Vajjon a rossz közegészség iskolában sarjadzott-e, vagy sem? — Ezen kérdésre határozottan azt felelem: Habár a világ minden hírneves orvosa állítaná is, miként az iskola sokrendbeli nyavalyáknak a szülőanyja, én mindig teljes meggyőződéssel azt állítanám, hogy a jól épített és ezélszerűen berendezett iskola, melyben a tanítás és nevelés is ok-szerűen kezeltetik, sohasem eshetik ily szörnyű vád alá, és hogy csupán a tanterem nevezetre méltatlan iskola fejlesztője, ápolója lehet az öröklött, vagy szerzett nyavalyáknak. A jól berendezett, egészséges anyagból épült, eléggé tágas, magas és világos iskolában senki nem betegszik meg; — leg-főlebb főfájást, vértolulást szenvedhet, ami ugyis általános iskolai betegség, mely ellen alig tehetünk valamit.

De mielőtt a felvetett kérdés szakszerű tárgyalásába bocsátkoznám, nem hallgathatok el még néhány kérdést, melyek nem vonatkoznak egyebekre, mint:

I. Miért nem foglalkoztak legalább 30 évvel ezelőtt is az iskolai egészségügy kérdésével oly preczize mint manapság? — Ez talán akkor felesleges vala?

II. Vajjon az akkori nyomorult falusi iskolák, melyek közül már egy sem áll fenn emlékül sem, megromtották-e a gyermekek egészségét? s ha igen,

III. miért volt még akkor is 30 év előtt oly általános az a hit, hogy a tanítók, nevezetesen a néptanítók, kik rendszerint száznál több gyermek kigözölgését szívták, sok port nyeltek, — leghosszabb életűek? — Szerény megjegyzést bátorkodom itt tenni: Igenis hosszú életűek voltak egykor a tanítók; mert munkásságuk a fizetésük-

Nem keveset hatott a mű a szomorú korszakban, melyben megjelent, a nemzeti öntudatra s nem kevésbé élesztette föl a nem ok nélkül el-elhaló hitet és reményt.

Mind e mű, mind Ipolyinak egyéb dolgozói csakhamar nagy hírnévre emelték őt.

A magyar mythologia anyagához gyűjtött anyag szerzése közben, főképp pedig a mű megjelenése után a műrégészettel és a történelemmel foglalkozott.

Figyelme kiterjedt a külföldön hazánkról megjelent jelesebb művekre és a figyelmet fölgerjesztette irántuk alapos ismeretése által.

De még a zohori plébániai lakban kelt életre a feledékenység homályából Rima y János, a vallási lírai költő, tudós és államférfi, Balassa Bálint kortársa és barátja, ki korában oly népszerű volt, hogy munkái 20 kiadást értek. Ipolyi nagy előszeretettel csüggött a XVII. század e kiváló alakján, ki — mint I. írja — lanttal az egyik, karddal a másik kezében járt a csatákba.

Ily kiterjedt, kitünő munkálkodás, mint említők, ismertté és ünnepeltté tették nevét az országban. Az akadémia 1859-ben levelező, két évvel később rendes tagjává választotta, számos külföldi tudós társaság tagsági oklevél küldésével tisztelte meg őt és magát. Még 1855-beu a pozsonyi kerület konzervátora lett, 1860-ban pedig az egri egyházmegyébe lépven, a török-szt-miklósi jól jövedelmező plébániát nyerte.

Ettől fogva az egyházi pályán elég gyorsan haladt. 1863-ban egri kanonok, majd (1869) a pesti központi papnövelde

höz mért volt. — Ha jelenben az iskolai tulterhelésről lehet szó, az csak a tanítók tulterhelésére vonatkozhatik! — A tanulók száma megháromszorozódott, a tananyag egész halmazzá nőtte ki magát; a tanítók száma kevéssel, csak kevéssel nagyobb, mint egykor volt: ezek pedig a minimumból kikerülő kosztból kevéssé képesek annyi erő kifejtésére, mint amennyit egy-egy osztálynak okszerű vezetése, kivált a nem magyar iskolában megkíván.

IV. Ha igaz vala a nemzet „nagyjának” ama feljajdulása: „pusztulunk, veszünk!” honnét van mégis, hogy édes hazánk lakóinak száma szaporodott a múlt évtizedekben, s most is évről évre mindinkább örvendően szaporodik? — Ezek oly kérdések, melyekre én nem tudnék ugyan apróra megfelelni, de melyek megfejtése, úgy remélem, sőt hiszem, a fentebb említettekkel illetőleg nekem adna igazat.

Miután tehát az iskola rendeltetése nemcsak abból áll, hogy a gyermekeket az életben szükséges ismeretekkel lássa el, és belőlök haszna vehető s vallásos embereket neveljen, hanem lehetőleg fejlessze is, kérdés: mily tulajdonságokkal bírjon minden iskolai épület?

1. Legyen száraz helyen, égetett téglából építve és, hacsak lehetséges, délre néző ablakokkal, hogy így a káros szelek ellen is védve legyen. — Azon körülmény, hogy az iskolai épület kissé emelkedett helyen álljon, nem lényeges. — Az udvar befásítása nagyon kívánatos.

Sokan ohajtják, miszerint az iskola palotaszzerű épület legyen. — Én ezen ohajtást csupán annyiból osztom, amennyiben az iskola alakja- és külsejének csinoságát nemcsak hasznosnak és illőnek, hanem szükségesnek is nyilvánítom. — Tudja és valóban érezze is minden gyermek, hogy az iskola olyan csarnok, melyben a nélkülözhetlen s ezek mellett a hasznos és szép tudományokat, ismereteket szerezzük meg magunknak, hogy az épület hivatása (rendeltetése) mellett nemcsak fölötté áll a községes lakásoknak, hanem alakjára és csinra nézve nem áll az előkelők szalonjai mögött sem. — Az egynél több emeletes iskolai épületeket sehohsem helyeslehetem: — a naponkinti fül- és lejárás még a felnőtteknek sem válik javára, mint azt az egyetemi és papnöveldei növendékeknél tapasztaljuk. — Az elemi iskola lehetőleg földszinten legyen.

2. Legyen minden tanterem eléggé tágas, padlózott és legalább 4 méternyi magas, a kellő számú ablakok a terem magasságához mérten 1½—2 méternyi magasak legyenek. — A szemek ápolása szorosan megkívánja, hogy az ablakok a nap erős sugarai ellen zöld függönyökkel látassanak

el; mi azonban igen ritka helyen található. 3. Különösen gond fordítandó az iskola építésénél a czélszerű szellőztetés és fűtés lehetőségére. — A szellőztetés kétszer eszközözendő naponként. A fűtés ne haladja meg a 15 fok Reamurt; a nagyobb meleg főfájást és bágyadságot okoz, tehát kerülendő. — A naponkénti söprésre s általában a tisztaság folytonos fenntartására nagy gond fordítandó. — Szükség levén többszöri surolásra és évenként legalább kétszeri meszelésre, czélszerű lenne ezeknek teljesítését a községekre rendeletileg ráparancsolni. — A tanító egyetlen cselédje ilyenre nem kényszeríthető s egyáltalán nem is képes.

4. Födolog az iskolában: a „czélszerű padok;” ezek a leglényegesebb butorok; ezeken ülve töltik a gyermekek az iskolai idő legnagyobb részét; ha ezek czélszerűtlenek, úgy a gyermek nem helyezkedhetik el kényelmesen; ha lábai alatt zsámoly sincsen, vagy ahol éppen nem is jut ülőhely minden gyermeknek, ott természetesen különféle, előre megalapíthatlan bajok keletkezhetnek. — De hála a közérdeklődésnek, melyben a népiskola immáron részesül, az ily kezdetleges ülőhelyek már csak kevés iskolában találhatók.

5. Az írótabla legyen homályos feketére festve, jó piros vonalakkal ellátva s különösen kellő nagyságu: mert minél nagyobb a tábla, annál nagyobb betűk írhatók rá s mennél nagyobb az írás, annál könnyebben megy az olvasás a távolabb ülőknek s kiméltetik a közelülők szeme is. Ez pedig igen előnyös vívmány.

6. A szemléltetési képek legyenek szintén megfelelő nagyságuak és világosan színezettek. — Kívánatos, hogy az olvasó könyvek inkább érdes, sárgás papírból legyenek készítve s a betűk jóféle fekete nyomdafestékből származzanak. — Ez utóbbiakra nézve megjegyzendő, hogy jó volna ugyan, ha ez mindenütt úgy lenne; ha azonban némely helyen nem egészen úgy van, az nem mondható nagy bajnak. — Annál nagyobb baj, ha a felnőttek, rossz festékekkel s apró betűkkel nyomtatott hírlapokat (á la Neues Pesther Journal) s mulattató könyveket, röpiratokat kénytelenek olvasni!! — Az ifju szem egyformán veszi az apró, vagy nagyobb nyomtatot; ellenben a meglejt ember szeme már nagyon is megkívánja a lehető kiméltet!

7. Erkölesi és közegészségi érdek szigoruan megkövetelik, hogy az iskola mellett jól épült, megfelelő nagyságu és fiuk s leányok számára elkülönített árnyékszék is legyen. — Hogy ennek külső tisztántartása s évenként legalább egyszeri kitakarítása okvetlenül szükséges, azt mindenki belátja.

Ily működés megjutalmazásául nem késhetett tovább az elismerés. 1871 őszén ő felsége Besztercebánya püspökévé nevezte ki Ipolyit. S míg a püspökség adományozása gyakran egy érdemekben eltöltött multnak nyújtott jutalom szokott lenni, a püspöki rezidencia a fáradsalmak között eltöltött évek hosszú sora után nyújtott pihenőhely, addig Ipolyira kineveztetése által a haza érdekében teljesítendő új fáradsalmak sora várt. Kineveztetésének nem annyira előléptetése miatt örült, hanem mert alkalom nyújtott neki, az édes haza iránti szeretetét újabb szolgálatok által bebizonyíthatni.

Mennyire sikertült neki ez: elég e helyen hivatkozunk arra a körülményre, hogy panszláv törekvések Besztercebánya vidékén évek óta nem merülnek fel, s a magyar állameszme tért hódított nem egy helyen, hol azelőtt annak lehetőleg ártani törekedtek.

Emlékezetes marad Besztercebányára Ipolyi ottani tartózkodása. A besztercebányai gót templom az ő tevékenysége folytán állított — s t o r n o hires középkori építész által — helyre. E helyreállítás és az egyházi műemlékek történetét egy tanulmányban tettem közzé.

Megírta Besztercebánya monográfiáját is. S e műben — mint egy kitünő bírálója megjegyzi — „szerecsés sikerrel tudja a politikai alakulás és művelődési fejlődés adatait egy képbe olvasztani.”

Nevezets történelmi munkája továbbá: Vörösmártymihályélete és munkái. Irodalmi működése mellett, ideje társadalmi uton is a művészet emel-

Mindezekhez még csak azt tartom hozzáadandónak, hogy a tanító szoros kötelessége a gyermekek egészségére folytonosan felügyelni. — Ha észrevesz a gyermekek bármelyikén valami külső bajt; az oly gyermeket rögtön küldje haza és legyen reá gondja, hogy a beteg orvosi segélyben rögtön részesüljön. — Ha valami járványos betegség üt ki iskolájában; haladéktalanul járjon utána, hogy az iskola az orvos és az iskolai hatóság rendelete által megfelelő időtartamra bezárassék és fertőtlenítsék.

Hogy a gyermekektől a tisztaságot szigoruan követelni minden tanítónak kötelessége, alig szükséges fölemlítenem. S így, ha az iskola a főntebb elmondott kellekekkel bír s a tanítás és nevelés-ápolásra is kellő gond fordítatik, nem kell s nincs okunk az iskolai közegészséget féltenünk.

Gerley Mátyás.

Dr. Szeberényi Gusztáv Léván.

A lévai ág. hitv. ev. egyházgyülekezete hó 9., 10. és 11-én örömmünepet ült; szeretett főpásztor, Dr. Szeberényi Gusztáv ő nagysága városunkba megerkezvén, megtartotta a canonica vizitációt.

A tudós főpap mint a tanügynek nagy barátja, részt vett a 9-én délután 4 órakor az ev. iskolában tartott vizsgán, mely alkalommal, miután a helybeli ev. lelkész körülbelül egy óráig katechisált a gyermekekkel, lelkesítő szavakkal buzdította a tanuló ifjúságot hazaszeretetre és valóságára.

Szombaton délelőtt 10 órakor tartott meg a lelkész lakásán a nagy gyűlés, mely alkalomból a főnixként hamaiból feltámadt gyülekezetnek régi s legújabb története, valamint az egyház erkölcsi állapotára, a lelkészi és tanítói hivatalokra vonatkozó adatok stb. felolvastattak. Délután a főtisztelendő püspök ur látogatásokat tett, még pedig városunk szeretett polgármesterénél, Mácsay Lukács ő nagyságánál, a főgymnasium és az állami tan. képző intézet igazgatóinál, Belesák László egyh. felügyelő urnál, Leidenfroszt Gyula és Pazár Károly uraknál.

11-én megtartott az ünnepélyes isteni tisztelet, melyen nem csak az ev. hívek, hanem sokan más felekezetekhez tartozók is részt vettek. Mint törvényes bizonyosság jelen volt Mácsay Lukács ő nagysága, ki a főt. püspök ur mellett foglalt helyet. Az oltári isteni tisztelet után a helybeli dalárda Luthernek e szép énekét „Eros vár a mi Istenünk” remekül adta elő. A lelkész által elmondott predikáció után a főtisztelendő püspök ur, miután az anya- és jegyzőkönyveket megvizsgálta és aláírta, az oltár elé lépett, örömmel adott kifejezést annak, hogy minden várakozását és reményét felülmuta az egyház jelenlegi állapota, s miután ez csakis a hívek odaadó buzgalmanak és áldozatkészségének köszönhető, az Ur áldását kérte az egész gyülekezetre, kívánva, hogy gyarapodjék tagjaiban és egészben.

Ugyanaz nap délután 2 órakor tek. Leidenfroszt László intező ur házában —

sére tatja. Csak utalunk a jutalomdíjakra, melyek által a honi művészek fejlődését és virágzását annyira lelkén viselő Maecenas nem egy tehetségnek lehetővé tette, hogy tanulmányait folytathassa s csak jelezzük az eszmét, mely nagy és nemes törekvéseinek irányadója volt. Ez eszme: a nemzeti, magyar jellegnek kifejezése és ápolása a művészetben.

Ipolyi élete pályáját végig vizsgálva, a a hódolat, lelkesedés és hála érzetének fohászja tör fel lelkünkben: milyen ereje az akaratnak, milyen hevülete a honfiúi érzésnek, milyen nagysága a jellemnek, milyen ember, milyen hazafi, milyen tudós, milyen pap! Megalapított egy új tudományt hazánkban. A tudományt, a történelem homályos kérdéseire élettelen dolgokból világot vetni, első művelőivel ápolta. Rá lehet olvasni, saját szavait: „Megvilágította a multat, megvilágította ez által a jövőt!”

Cs. S.

Viski Elemér.

I.

Boldog deák világ!

Minden szükségessélláttnak a szülék vagy az ösztöndíj alapítók és a kegyes állam; hogyne érnék hát rá, hogy a szükségtelenül magunk keressük meg magunknak?

Ott, hol a Tisza bőlesője, egy jókor magyar város épült: M.-Sziget, e nélkül a Tisza sem volna magyar folyó. Sok nevezetessége mellett arról is hires lehet e város, hogy nagyon elegendő magam formájú szegény hivatalnok szívja benne az üde, hegyi levegőt. A hol aztán szegény hiva-

kihez a főt. ur hivatalos kíséretével szállott — tartatott meg a bankett, a hol 40-én ülték körül a terített asztalokat. A magyar vendégszeretet családias feszletlen modorával a leglekötöttebb alakban nyilvánult a vendégek irányában a tekintetes intező ur házában. A 3. fogásnál felállott a főtiszt. püspök ur s szép rövid beszédben éltette a koronás királyt és családját. A beszédet állva hallgatták s riadó éljenzéssel rekesztették be. Ezután jöttek a pohár köszöntők egymásután: Belesák L. és megyénk szeretett főispánja, Mailáth István a főtisztelendő püspök urat éltették, Lakner László az egyházat. Mácsay Lukács ismét a püspököt; Sembery B. a helybeli lelkészért üritett poharat; Schleifer A. az egyházi felügyelőért. Dr. Karafiáth M. a barsi esperesért; stb. — Az ebéd 6 óra felé ért véget a mikor is a főtisztelendő püspök ur tovább, Fakó-Vezekényre utazott.

Barsvármegye közig. bizottsági ülése.

Első tárgyat képezte az alispáni jelentés, mely szerint a megyei pénztárba közmunka váltáság címén befolyt a lefolyt évekre 364 frt 49 kr, az 1886. évre 2377 frt 74 kr, összesen 2742 frt 23 kr; közmunka bírság címén lefolyt évekre nem folyt be semmi, közmunka váltáságra 5726 frt 44 kr, közmunkabírságra 732 frt, 7 kr; összesen 6458 frt 51 kr; betegápolás címén befolyt 1884. évre 132 frt 25 kr, betegápolás címén befolyt 1885. évre 662 frt 62 kr, összesen 794 frt 83 kr. Marad hátralék 4808 frt 29 ½ kr. Marad hátralék katona beszállásolás adó címén 1884. évre 149 frt 6 ½ kr. Marad hátralék katona beszállásolás címén 1885. évre 244 frt 14 ½ kr, összesen 393 frt 21 krajczár.

Marad hátralék 2154 frt 53 kr. Ezen hátralékok behajtása a szolgabíróknak és polgármestereknek meghagyatott. — A rendőri ügyekben bejelentett a f. é. május 30-án Alsó-Győröd községben kiütött tüzeset, mely alkalommal 49 ház, 6 drb ló, 3 drb tehén, 9 drb sertés, több mellékpület, takarmány, házi butor, élelmiszer, ruhanemű, gazdasági eszköz, gabona és tüzi fa égett el. — A kár 43,418 frt, — részben biztosítva volt. — Ugy ezen, valamint az állategészségügy, a közig. ügy- és közlekedésügyre vonatkozó jelentés tudomásul vétetett.

Az adó felügyelő jelentése szerint egyenes adó címén 1886. június hóban befolyt 13471 frt 57 ½ kr, hadmentességi adó címén befolyt 274 frt 13 kr, az összes hátralék hadmentességi díjakban teszen 57672 frt 55 krt.

Barsvármegye területén folyó 1886. évre eddig kimutatott földadó címén 349,021 frt 98 kr, házadó címén 49621 frt 74 kr, föld- és házbirtok utáni általános jövedelmi pótdadó címén 109,176 frt 8 ½ kr, I. és II. oszt. kereseti adóban 88,323 frt 95 kr, tökekamat és járadék adóban 32368 frt 71 kr, az ezután jöv. pótdóban 11,595 frt 37 kr, IV. oszt. kereseti- és ezutáni ált. jöv. pótdóban 8467 frt 67 kr.

Matus Ferenc zelizi bíró felebbezési kérvénye a Zeliz község, mint erkölcsi tesület terhére, vásárvám és vadászati jog

igazgatója lett, a mely tisztséget 1871-ig viselte.

Életének ez a 10 évi korszaka — a kifejlett férfikor ideje — munkásság tekintetében leggazdagabb volt és ez időbeli tanulmányai és egyéb dolgozatai képezik egész eddigi munkásságának fénylő pontjait.

Az akadémia három egymásután következő közgyűlésén értekezett Magyarország középkori szobrászatáról, festészetéről és építészetéről.

Egyéb tanulmányai mind bizonyítják a gyűjtő szorgalmát, a tudós alaposágát, az író jelességét, a hazafi lelkesedését.

Meg kell emlékeznünk szónoklatairól is. S kell-e mondanunk, hogy azok a szónoklat mindmegannyi remekei? E fenkölt szellem, a vallásos ihletségtől annyira áthatott pap, a nagy elméjű tudós, a szép forma emez avatott ismerője és hű követője, minden nemes eszmének e buzgó hive, ha a templomi szószekekre lép, vagy a végezt nyitja meg ajkait, hogy egy elhunyt jelesnek emlékét méltassa: hirdethet-e mást, mint igazságot s lehetséges e, hogy a meggyőződés ereje, a tudomány s az érzés melegsége ne adják meg neki mindamaz eszközöket, melyek által a szónok ezreket lebilincsel, gyönyörködtet, elragad és hiveivé tesz?

Valóban, Ipolyi ilyen szónok. Már az akadémiában tartott, fentebb említett felolvasásai is némileg a szónoklat jellegét viselik magukon. Ott, hol a nemzeti közöny ellen kel ki s a művészeti emlékek ápolására buzdít: kevés szóval, de cicerói erővel teszi ezt. Egyházi és emlékbeszédeiben egészen az igazi szónok magaslátára emelkedik.

talnok van és jó levegő: ott — mindenki tudja — találkozik leányzó is. No de — hála a kálvinista magyarságnak, mely főgimnáziumot s az államnak, mely tanítóképezdét állított — gondoskodva van arról, hogy a kis „nagysámok” ne unatkozzanak; van sihedér udvarló, a mennyi kell.

Este felé népesedik Talabor urambátyám háza. Egy-egy nénem asszony összeszed 5—6 kurta ruhás „nagysámot” s beállít velük, hadd teljék az a hosszú téli est. Talaborné asszony Gizella leányával együtt szivesen fogadja a vendég-népséget s közösen fogadják aztán az érkező, udvarlásra esperedett deák-koszorut. Biri, Mili, Szidi, Tini, Tili mind megtalálja aztán a maga „hösét” s Gizike is igen jól mulat a maga Pistijével. Pisti, a kinek apjáról Mondok neve maradt, derék gyerek akarom mondani „fiatal ember.” Hegedün játszik „Schneider Fánit,” egy avult „Mazurkát,” több lassu magyart és csárdást. Ha Gizike kéri, elhuzza mind étlen-szomjan akár kivilágos virradtig, egyedül azt az élvezetet tartván fenn magának, hogy tátott szemmel merül el Gizike gyönyöreibe; e szokása megkülönbözteti a barna gyereket azoktól a „barna gyerekektől,” a kik, mikor fizetésért huzzák, éjfel felé már behunyt szemet és ásitózó szájat mellékelnek zenéjükhöz. Oh, de Gizike nagyon szereti a csárdást s mert ezt Szöke Palya tudja igazán talp alá vonozni, hát az estének vacsora után eső része jobbára úgy mulik el, hogy a mi Pistink forgatja, ugratja az ő édes Gizikéjét.

Ilyenkor aztán nagyokat gondol, érez és hallgat a két szerelmes, csak néha-néha suttognak egymásnak ilyen prózai dolgokat:

jövendelm ezimén 1885. évben kivettét jövendék adó leszállítása iránt benyújtott felszólalási kérvényre II-od fokulag 712/885. sz. a. hozott közigazgatási bizottsági végzés ellen, III-od fokú határozat hozatal végett a nagymélt. m. kir. pénzügyi közigazgatási bírósághoz felterjesztetni határozattott.

Barsvármegye törvhat. bizottság ülése.

Olvastatott a közmunka és közlekedési miniszternek 23,863 sz. intézvénye, mely szerint a zsarnóca-ujbányai és szénás falusi hidak gyökeres helyreállítását elrendelte; de ezen hidak helyreállítási költségeihez a már megajánlott 10,000 frt. állam segélyen felül újabb segélyt kilátásba nem helyez, s ezen segélyen felül felmerülő költségek fedezésére a megye közönségét kötelezi, — az újbánya garami hid elzárása miatt felállítandó komp és annak vámszedése tárgyában 1870. február 27-én 2067. rendeletének valamint az 1885. XXIII. t. cz. rendelkezésének betartását hangsúlyozva, végül a zsarnóca-ujbányai hid költségeinek részben fedezését ezéző érdekeltségi aránynak mily alapon történendő megállapítása iránt a megye közönségének jelentését elvárja. — Ezen intézvény folytán az újbányai garami hid mellett egy komp felállítását határozatilag kimondatván, a Garam komp szállítási árszabályzata megállapított következőképen: Egy gyalog ember 1 kr, egy könnyű meg nem terhelt szekér után 2 kr — egy megterhelt szekér után 4 kr — ezen felül minden előfogott marha után 2 kr, be nem fogott lovak vagy szarvasmarha után drbonként 2 kr. — sertés, juh és kecske után drbonként 1 kr. — Mivel pedig a felállítandó komp a többé nem használható hidtest mellett a megye ut folytatásaként fog felállítani, és ekként idegen portó lírtokosok érdekeit nem érinti, a Garam folyón gyakorolt fausztatás és tutajozás korlátozva nem lesz, — s mert ezen komp felállítás ideiglenes használatára csak azon időre terjed, míg arra fennálló de hasznavehetlen hid helyébe új felépül, a rudnói ideiglenes komp felállításának engedélyezése iránt a közmunka és közlekedési miniszter megkeresett határozattott, — utasítatván egyidejűleg az alispán, hogy az engedély beérkezése után a komp felállítása és kibérlése iránt saját hatáskörében intézkedjék.

A közigazgatási tisztviselők, segéd és kezelő személyzet tagjai elleni fegyelmi eljárásról szóló 1886 XIII. t. cz-nek 1886 július 23-án törtéendő életbe léptetése, valamint a törvényhatóságokról szóló 1886 XXI. t. cz. életbe léptetése és az ezen törvények rendelkezéseiből kifolyólag szükségessé vallandó szervezkedési intézkedések foganatosítása iránti miniszteri intézkedések, — tekintve hogy a bennök foglalt intézkedések ezenközgyűlés folyamában azért nem voltak foganatosíthatók, mert ezen intézkedések közvetlenül a közgyűlés előtt érkeztek, — s azok szabályszerű előmunkálatok eszközését szükséglik, — az előmunkálatok kidolgozásával az állandó választmány bizatott meg.

A Fiume városban constatált cholera esetek felmerültének indító okából a belügyminiszter 37,584. sz. intézvényével az al-

— Holnap délután 5 óráig tart a tanítás.

— Öt órakor leülünk kötni, Sok-e a lecke?

— Nem; különben is csak kora reggel tudok tanulni.

— Szereti a mávét?

— Kedvez az ételem. — Holnap estére sütünk.

Itt egy hálás pillantással jelzi Pistink, hogy érti a dolgot s forró köszönet mellett veszi tudomásul.

No de nagyon előre haladtunk az elbeszélésben. Vissza kell térnünk oda, mikor a társaság terített asztalnál ül s épen a tengeri-theát szüresüli, mely ital mézzel kitűnő ízű, kivált, ha „ő“ édesíti. Gizi épen mézet tesz a Pisti theájába, mikor nyílik az ajtó. Ugyan ki nyithatja? Mind együtt vannak, mind, mert Talabor uram nem számít, vagyis jobban mondva számít biz ő, u. i. felesége 1, Talabor uram pedig 0 s így tiszessé emeli hatalomban az 1-et.

Egy fiatal, széke ember lép elől. Csinos gyerek. Mozdulatai udvariasak. Hangja kellemes. Gizike elfelejt a Pisti theájába mézet tenni s ez nagyon kelletlenül szűr-csölget. Az új vendég után belül kerül Talabor urambátyám s megütközéssei látja a mulató kompániát, elfelejti a köszöntést, nyelvén akad az új legény bemutatása, nem csinál egyebet csak hmget. Viski Elemér kénytelen maga bemutatni önmagát. Mindjárt leültek s kínálgatják a maradékokkal. Ő eszik s iszik s hamar megismerkedik, különösen Gizike nagysámmal, a házi kisasszonnyal. Pistink fájdalmat érez, mikor hegedűt kap kezébe, rosszul huzza, nincs más mód, mint Szőke Palyát hegedül-

kalmal cholera szabályban 1884 évi 33,511. sz. körendeletemben foglalt rendelkezéseket megújítván, a Fiuméből érkező utasoknak 3 napi orvosi felügyelet alá helyezését elrendelte. — Ennek folytán a törvényhatóság bizottságának 1884 évi 113. sz. határozata egész terjedelmében meg újítatik, és a törvényhatóság közegészségügyi bizottsága járványbizottsággá alakított, s utasított, hogy tanácskozásait azonnal kezdje meg.

Különfélék.

— **Ipolyi Arnold**, nagyváradai püspöknek beiktatása e hó 11-én ment végbe fényes egyházi ünnepélyességgel. A nép zsunfolásig megtöltte a székesegyházat. Az ünnepély 9 órakor kezdődött. A pápai breve felolvasása után a püspök szent beszédet tartott s mise végeztével visszahajtott palotájába, hol bezárkózva, ajtatossággal töltte az egész napot. Minden hivatalos tisztelgés a püspök saját kívánására elmaradt. Az ünnepély napján 5000 frtot küldött át különböző jótékonyági célokra a város polgármesteréhez.

— **Jó tanulók.** Városunk összes iskoláiban befejeztették már a tanév. Tanár és tanítvány a hosszú szorgalmi idő után élvezte a megérdemelt szünidőt. A hozzánk eddig beérkezett értesítők — melyekről lapunk tanügyi rovatában tettünk említést — szép eredményt mutatnak fel s ezek alapján örömmel közöljük iskoláink azon tanulóinak és leánykájának névsorát, kik tiz havi példás és erkölcsös viseletükkel és kitartó szorgalmukkal szülőiknek és tanítóiknak nagy örömet, maguknak pedig megbecsülhetlen és maradandó kincset szereztek. — Jó tanulók és példás viselet által kiténtek a főgymnasiumban: Godin Károly VII., Becsei Antal V., Kittenberger Sándor IV., Troch Pál III., Kozma József és Paul Ernő II., Kaveggia Kálmán I. oszt. tanulók. — A rom. kath. leányiskola növendékei közül: Levatic Aranka, Makacs Julia VI., Turóczy Erzsébet V., Uhlárik Mária, Mracsnya Mária, III., Zanathy Mária, Skita Mária II., Beeskey Örsébet, és Hajnal Irén I. oszt. tanulók. — A rom. kath. fiu-iskolában: Cseh János V., Bém Géza, IV. Lakner István III., Kalapos Lajos II. oszt. tanulók. — Az ipariskolában: Horeczky József jó viselete s szorgalma, Bertek János csinos szabadkészi rajzaival.

— **Nemecsek Gyula** I. oszt. pénzügyőri biztosi minőségben Sopronba helyeztetvén át, a napokban költözött el Léváról. Midőn őszintén gratulálunk megérdemelt előléptetéséhez, egyúttal mély sajnálattal veszünk búcsút a derék hivatalnoktól, ki éveken át társadalmi életünknek buzgó és tevékeny tagja volt.

— **A választók figyelmébe.** Ismételtén figyelmeztetjük a választó polgárságot, hogy megyénk területén a jövő évi képviselőválasztók lajstroma e hó 25-ig lesz közzéadva kitéve a városházán vagy az illetékes körjegyzőség székelyén. — Minden választó polgár tekintse e jogának gyakorlását hazafiai kötelességének s azért, ha netán kimaradt volna a lajstromból tegye meg a szükséges lépéseket.

tetni; ah, de nincs haszon belőle, Gizike Viskivel járja a csárdást, Pistivel csak a maradékot. Látván ezt Talabor bátyám, engesztelődik ugyan, mégis haragos arcot vág, melynek látása nagyon lohasztja a kedvét, Végre a felesége megszólal:

— Apjuk, azt mondtad, sok dolgod lesz estére. A társaság lesz szives megengedni, hogy te félrevonulhass s dolgoz után láss.

Ez mind oly kedvesen volt mondva, hogy a férj nem tehetett egyebet, mint — ismervén a házi rendet — elment az oldalszobába s kapta magát — lefeküdt.

Ezután lobbant lángra a mulatók kedve, melynek a hajnali 3 óra vetett véget.

— Megengedi Gizella nagysám, hogy máskor is tehessem tiszteletemet?

— Nagyon örülni fogok csak holnap nem leszünk itthon.

Pisti hallotta ezeket.

Mikor aztán a vendégek eloszlottak s Talaborné lefeküdni ment, férje ura álmában a következő fölrébeszédet tartá:

— Lám, lám, fölöm magam a munkával, ők meg összecseszítik a gyerekeket s mulatoznak, költenek puffra 3—4—5—6 forintot. Költekeznek, etetik, itatják a sok lurkót, a kik nem valók egyébre, mint elijeszteni a komoly szándéku fiatal embert.

Nagyot nézett a feleség, nem ébren ejte ily szavakat Talabor uram? Nem, ő aludt, csak mikor a feleség eloltá a lámpát, mosolygott bajusza alatt a férj, hogy így meg merete mondani az igazságot.

(Folyt. köv.)

— **A lekéri apátság** tulajdonához tartozó puszta a juhász nyáját a Garam folyóhoz hajtotta, hogy megfürdesse. Egy juh az ugynevezett sodróba került, melyből nem bírt kimenekülni. A juhász látván a szegény pára vergődését, utána ugrott, hogy kiszabadítsa, de a víz őt is elragadta s juhával együtt a habokban lelte halálát.

— **Áthelyezés.** Korda Győző postatízt felsőbb intézkedés folytán városunkból Selmezbányára tétett át. Távoztával a postahivatal pontos s a közönség iránt előzékeny tisztviselőjé, a város pedig társadalmunk egyik derék tagját veszítette.

— **A fiunei tűzoltó ünnepély elmarad.** Ciotta, Fiume város polgármestere átiratot intézett az orsz. tűzoltó szövetség közp. bizottságához, melyben az augusztus hó 19—22-ére tervezett ünnepélynek megtartását — tekintettel a kolerának lassú, de következetes terjedésére — jobb időkre ohajtja halasztani.

— **Nagy-Sallóban** e hó 15-én póstatákarépkéntzár lépett életbe.

— **A selmeczi bányászati és erdészeti** akademia hallgatói az idén öt csoportban tettek meg tanulmányi kirándulásait. — A vaskohászok Alsó-Ausztriát és Stajerszágot, a bányászok Karinthiát utazták be. A geologia hallgatói Esztergom, Bakony, Balaton-Füred és Székestehérvár vidékén jártak. — A fémkohászok a körmöcbányai pénzverő intézetet s a felvidék több kohóját tekintették meg. — Az erdészek Győr-, Veszprém- és Zalamegye erdőségeiben s a gödöllői erdőgazdaságban tettek tanulmányokat.

— **A tartalékos tisztekre** nézve nem nagyon kedvező az új szolgálati szabályzat, mely jövő hó 1-én lép életbe. Ugyanis katonai ünnepélyek kivételével, milyenek a király születés- és névnapja, egyházi körmenetek, udvari bál stb., nem engedi meg nekik a tisztí egyenruha viselését. A szolgálaton kívüli tisztekre is áll e szabály, kivéve, ha valamikor tényleges állományban voltak. Ezután tehát a tartalékos tisztek sétára, színházba s mulatságokra nem öltöhetnek egyenruhát s így elesnek a katonai ruhával járó árendédek s egyéb kedvezményektől.

— **Iparosok kiállítása** van jelenleg Nagyváradon, melyet a lakosok buzgón látogatnak. Hétfőn megnézte Ipolyi püspök is díszes kísérettel, melynek minden tagja öt forintot fizetett belépti díj. A püspök nagyon megdicsérte a kiállítást s jutalmazásokra 10 aranyat adott.

— **Japánok hazánkban.** Tani, japáni földmívelési miniszter, ki hazánk gazdasági viszonyainak tanulmányozása végett körutat tesz Magyarországon; a lefolyt héten nehány napot a fővárosban töltött s azután kíséretével szemleutat tett az Alföldön, nevezetesen Mezőhegyesen és vidékén, honnan Selmezbányára utazott.

— **Mennyit fogy a nap júliusban?** Július 1-én a nap 4 óra 7 perczor kelt és 8 órakor nyugodott le, tehát a nap hossza 15 óra 53 percz volt. 31-én a nap 4 óra 36 perczor kelt és 7 óra 35 perczor nyugszik le, tehát a nap hossza 14 óra 59 percz lesz. E szerint a nap július hóban 54 perczcel vagyis majdnem egy órával fogy.

— **A házasságokról.** Két országban van a hölgyeknek legtöbb reményük, hogy hamar pártá alá juthatnak: Orosz- és Szerbországban. Szerbiában átlag 115, Oroszországban átlag 100—105 házasságkötés esik 10,000 nőre évenként. Hogy a szép magyar nők sikerrel vetélkednek orosz és szerb nővéreikkel, — az természetes! — Németországban, úgy látszik, a százasnők gyakorolnak legnagyobb hatást a férfiak szívére, mert Szászországban évenként 85—90 házasság esik 10,000 lakosra. Ausztriában, Olaszországban és Svájcban a viszonyok meglehetősek. Görög-, Svéd- és Irországban határozottan rosszak, mert az utobbiban például csak 47 házassági frigyre lép pár esik évenként 10,000 emberre. Husz évesnél fiatalabb korban házasságra lépők közül Oroszországban 3734 férfi, 5727 nő, Angolországban 350 férfi, 1486 nő esik évenként 10,000 emberre. — Azok a hölgyek, kik fiatal férjket ohajtanak papueskornány alá hajtani, legjobban teszik tehát, ha vagy Orosz-, vagy Angolországba mennek. — Öreg férjek, ugylátszik leginkább kaphatók Olaszországban, mert ott évenként 4—500 olyan bátor férfi akad, a ki 70 éven felüli korban vállalkozik a házasságra.

— **Azon szülők**, kik gyermekeiket a jövő tanévben a budapesti állami középiskolába kívánják adni, figyelmeztetnek, hogy ezután csak azon tanulók vétetnek fel, a kik a két havi szünidőt gyakorlatban töltik s azt hiteles bizonyítvánnyal igazolják.

— **Rövid hírek.** — **Időjárás.** A jövőhétre: Nyugoton szeles, boros, keleten változó időt várhatni, itt kevesebb, ott helyenkint zivatarral és több esővel. — **Országos árpakiállítás** lesz október 1-től 31-ig a „Köztelek“ helyiségeiben. A kiállításon részt vehet minden magy. orsz. termelő, de esakis 1886-ban termelt árpájával. A kiállítandó mennyiség 4.75 kilogrammban lett megállapítva; a beküldés határideje szeptember 20. — **Király** öfelsége szept. havában Visegrádra megy vadászni. A király és az udvar fogadtatására, valamint a vadászterület rendezésére nézve már nagyban folynak az előkészületek. — **Panaszos**

hírt olvasunk a lapokban Turócmezgyéből, hol a tanfelügyelő jelentése szerint az állami és államilag segélyezett iskolák tanítóit mai napig sem kapták meg ez évi fizetéseiket. — **Nagy arany mezőkre** bukkantak, német lapok hiro szerint, a Kongó vidéken s a telep állítólag olyan gazdag, hogy az arany értékének csökkenése várható. — **Egy osztr. katonai** szaklap kiszámitotta, hogy a népfölkelés, ha teljesen behivatnék, 4,805,000 emberből állana. — **Műkiállítás.** Pozsonyban folyó év őszén október 1-től november 14-ig terjedőleg műkiállítás fog rendeztetni.

APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető: Zuhany. —

Egy l...i polgártárs — hihetőleg azon régi elvből kiindulva, hogy: igyunk gyakran, de sokat; nem ritkán, de nagyokat! — a hegyen jómódon beszédt a hegyfelvélből. Este lévén pedig az idő, neki indula a vendégmarasztó, sáros utnak s a bortól belül, a locs-pocstól kívül ázottan ballagott hazatelé. Szerencsésen meg is érkezett s hogy kedves övének tudomására adja megérkezését, szokása szerint nagyot akart dobantani lábával. — De most az egyszer senki sem vette tudomásul honlétét, sőt ő maga sem hallotta a dobantást. Nem ám! mert azon lábával talált dobantani, melyről a káki barátóság sár lefejté cipőjét.

Sürgős. — Vigasztalódjék asszonyom! Az Isten elvette ugyan férjét, de majd gondoskodik arról is, hogy egy másikat adjon önnek. — Azt nagyon jól tudom, hogy lesz még férjem, de nem az ünnepekre.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet nyilvánítás.

I.

Tekintetes K ö n y a József rendőrkapitány ur a „Stefánia-árvaház“ javára 10 frt 59 krt volt szives beküldeni, mely összegből 9 frt 59 kr, Kállay Mátyásné, Balázs Márton, Obert Károly, Bojsza József, Jamrik Pál, Kaczián István, Duska István és Szeniezei Lajostól mint birság lön behajtva.

Özv. Németh Istvánné a Dudás István által okozott kár fejében megítélt 1 frt összeget szintén a nevezett célra ajándékozta.

Öszinte és hálás köszönet az árvák nevében!

Léván, 1886. jul. 17-én.

Szakmáry Endre
pénztárnok.

II.

A „Stefánia-árvaház“ részére L a k n e r Lászlóné öngyásága felső és alsó ruhát, kalapot és harisnyákat; — Tek. S z a k m á r y Endre ur felső ruhákat és nyakkendőket kegyeskedtek adományozni.

Fogadják a jószívű adakozók az árvák nevében hálás köszönetünket.

Léván 1886. jul. 16-án.

A „Stefánia-árvaház“ gondnoksága.

III.

Tek. Medveczky Sándor ur, a tűzoltóegylet segélyalapja részére 10 frt. összeget küldött; kegyes adományáért fogadja az egylet nevében hálás köszönetem nyilvánítását.

Léván, 1886 jul. 14.

Pazar Károly
főparancsnok.

Bucsuszó.

I.

Sopronba történt áthelyezésem miatt sürgősen távoztam Léváról, mindazon t. ismerőseimnek és jó barátaimnak, kiktől személyesen búcsút nem vehettem s kik 17 évi itlétem alatt jóindulatuk — és barátságukkal megajándékoztak szivesek voltak — magamat továbbra is jó emlékeztükbe ajánlva — ez uton mondok szívből eredő „Isten hozzád“ ot!

Léván, 1886. júl. 16-án.

Nemecsek Gyula.

II.

Alulirt — Selmezcze lett áthelyeztetésem alkalmából — ez uton mondok „Isten hozzád“ barátaimnak s jó ismerőseimnek, kérve, hogy eddig éreztetett jóindulatukban továbbra is megtartani sziveskedjenek.

Korda Győző
m. k. postatízt.

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: K ö n y a József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 7 frt — kr, 7 frt 20 kr. — Kétszeres: 5 frt 30 kr, 5 frt 50 kr. Rozs: 5 frt 25 kr 5 frt 60 kr. Árpa 5 frt 20 kr, 5 frt 50 kr. — Zab: 6 frt 10 kr, 6 frt 30 kr — Kukoricza: 5 frt — kr, 5 frt 30 kr. — Bab: 7 frt 20 kr, 7 frt 40 kr. — Lencse: 6 frt 80 kr, 7 frt 20 kr. — Köles: — frt — kr.

